

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Caietani

Cajetan, Thomas

Antverpiae, 1575

Eligendus in Prælatum Ecclesiasticu[m] duabus debet pollere virtutibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41716

122 Electio Prælati.

inmoderatus est potus secundum quantitatem vel qualitatem, & hoc si aduertenter aut negligenter accedit. Peius tamen si ex intentione: est enim tunc prope mortale: non tamen est mortale: quia nec attingit ad completam ebrietatis rationem: nec notabile damnum rationis eligitur.

Eligendus in Prælatum Ecclesiasticum duobus debet pollere virtutibus.

Electio Ecclesiastici pastoris debet in foro conscientie fieri de homine habente duas condiciones. Prima est, quod sit bonus, hoc est sine peccato mortali. propter hoc enim dominus ter Petrum interrogauit si haberet charitatem. Secunda est, quod sit melior cæteris cognitis, qui posset eligi & haberi. Melior autem, non quantum ad bonitatem vite sed quantum ad regimen illud nunc & hic respectu talium ouium, & reliquis particularibus occurrentiis pensatis. Exiguntur autem intantum ambæ condiciones, vt neutra earum possit scienter omitti sine peccato mortali. Scienter autem dico, hoc est secundum conscientiam eligentis: teneretur enim eligens, si absque peccati mortalis incurfu vult eligere, tenere secundum suam conscientiam, quod ille quem eligit, sit in gratia Dei, & quod sit ad tale officium in hoc loco, hoc tempore, &c. melior omnibus, quos nouit posse haberi pro tali cura. Et ratio primi est: quia existens in peccato mortali est indignus prælatione Ecclesiastica, vtpote non diligens Christum super omnia: ac per hoc impotens pascere Christi oues ex sua vita, quod præcipue exigitur in pastore. Ratio secundi est: quia postponere meliorem minus bono in huiusmodi, non est sine crimine acceptionis personarum, dum persona præponitur causæ.

Et scito hoc idem esse iudicium de prouisore: hoc est

Electio Prælati. 123

est de illo qui per viam prouisionis absque electione facit pastorem. Secus autem est de confirmatore: quoniam confirmator non elegit pastorem, sed electionem supponit. Et si dignus electus est, sufficit ei. Et melior cæteris ille haberi potest ex hoc ipso, quod electoribus solus iste præ cæteris gratus tunc est: est siquidem conditio ista multum faciens ad causam. Prælati enim minus idoneus, gratus tamen ouibus, melior est illi Prælato magis idoneo, & minus illis accepto: quoniam ibi charitas coalescit: hic periculum operandi ex metu, &c. Si verò plures sunt nominati, & liberum est cōfirmatori eligere inter illos in quem consentiat, tenetur inter illos meliorem ad hoc præferre: vt de electore dictum est eadem ratione. Et hæc quò ad secundam conditionem intellige, considerato affectu & respectu ad bona temporalia (gradum scilicet, celsitudinem, honorem, diuitias, &c.) quatenus sunt communia Ecclesiæ bona distribuenda inter Ecclesiæ membra: sic enim habet in huiusmodi electionibus locum acceptio personarum, qua iniuria irrogatur digniori, si posthabetur. Et hæc dico propterea, quia si in electionibus spectaretur ad spiritale tantum officium, ad quod eligitur, quum eligatur ad onus, cessaret ratio iniuriæ respectu dignioris: & sufficeret eligere dignum, sicut in cæteris onerosis officiis credimus sufficienter prouidisse, si eligimus dignum. Et ratio quare postponeret digniorem, esset quia non tenetur eligere digniorem, quamuis melius faceret, si digniorem ad hoc eligeret. Vnde Paulus Apostolus quales debeat pastores eligi, describens ad Titum & Timotheum, nunquam meminit conditionis comparatiue scilicet quòd sit cæteris magis dignus: sed tantum conditionum posituarum quæ requiruntur ad hoc, quòd sit idoneus Episcopus: quia tunc Episcopi non beneficium, sed officium habebant: & quia ad id quod est per se, respiciet.

se, respicie

124 Electio Prælati.

se respiciebat Apostolus. Ex quibus patet non esse suo genere peccatum mortale, postposito digniore eligere verè dignum in Ecclesiasticum pastorem: quia ex iis quæ sunt per se iudicando, sufficit eligere sufficientem ad onus tale spiritale & ad dispensandâ temporalia: quoniam secundum veritatem etiam ad onerosum officium respectu temporalium eligitur consequenter.

Electio secularis officialis (vt prætoris &c.) debet de persona ad officiû illud idonea fieri: ita quod oppositum scienter aut negligenter faciens, peccat mortaliter, propter nocumentum reipubl. quod ex ineptâ rectore incurrere oportet. Ad eligendum autem meliorem ad hoc, quamvis fortè teneatur qui potest, non tamen video vinculum peccati mortalis, si placet sibi sufficere idoneum, quoniam non video hic acceptionem personarum: quia nec video habere hic locum iustitiam distributiua, quum officium hoc non detur ciui, vt parti cõmunitatis. Et similiter non exigitur, quòd credatur absque peccato mortali, quû non fiat pastor ouium Christi, sed custos pacis humanæ in republica.

Et electiones quæ in commutationibus secularibus fiunt de suis officiis distribuendis suis ciuibus (siue sit prætura, siue quodcunque aliud notabile) regulari debent secundum regulas iustitiæ distributiua.

Etsi non vult errare qui nescit huiusmodi regulas, det votum suum illi qui magis idoneus est ad hoc inger eos, qui digni sunt & possunt præponi. Quod ideo dico: quia si is qui verè est dignior, non potest præponi, quia aliis non placet, eligendus est dignior inter illos dignos, qui possunt haberi. Qui autè contra iustitiam distributiua votum dat, peccat mortaliter, nisi propter imperfectionem actus excusetur sicut in aliis vitiis contingit.

Electio synag